

USTELKERIA INGURUAN

GAURKO EGOERA

Politikariak, alderdi politikoak eta gobernuak, egu-notan batez bere, gure begien aurrean basatzen murgilduta dakusguz.

Batzuei eta besteei entzutean, au danau kakaztuta dagola diñoskue. Izan bere, gizarteak bere iparra galduta gero, itxas-lapurrak nagusitu-ta ontzia ur andietaria eroateko al-egiñetan dabiz an ezkutuan bera ondatu naiez, itxas-gizon zintzoak narru gorritan itxiaz.

Askok deadar eta oi u egiten badakigu, geu errudunak izan giñakela konhuatu barik. Esaterako, auteskunde-aroan botoa emotera joaten ez diranak geiegitxoak dirala esan bearko da, euren iritxiz, autagaiak ez dabelako merezi astia alperrik galtzerik, salbuespenak salbuespen, danak ganadu bardiñak diralako. Jokabide orreri alperkeri utsa ta atsa dario.

Guk or-konpon badiñogu, inguruan dabilzan piratak eta pirañak nagusitu leikez, eta orduan ez dago negar egiterik, geuk daukagun erruari leenengo begirada bat emon barik.

ELEIZEAREN KONDAIRA

Nik neure burua politikaritzat ez daukadanez, arlo on-etan osabiderik ezin dot eskeiñi. Baiña, naiko ondo ezagutzen dodan gure eleizearen kondaira kontuan artuz, politika-munduak bere zer-ikusi eta ikasi dabelakoan zer-edo-zer esatera ausartzen naz.

Gure kristiñau-alkartean, eta batez bere bertan agintaritzan dagozeneri Eleizama deitzea Qogoko jat. Amak seme-alaben ardura apartekoa erakusten dahe beti, eurek bide okerretik a ez daitezcan eta bide zuzenean iraunazoteko. ~

Ardura ori bear-bearrezkotzat daukogu. Baiña, ama ta seme-alaben arteko ar-emonak estuegiak eta luzaroe giak gerta daitekez. Amak seme-alabak bere magalpean jarraitzea nai leuke, baiña oneik euren nortasuna eta askatasuna murriztuta sentitzen dabenez, orain euren buruak iñoren azpian, naita amarena izan, egoteko asmorik ez dabe erakusten. Ortik datoz familietan ainbeste tira-bira ta aitu-ezin.

Nortasuna ezin mugatu leiken zertasuna da. Alde batetik, ondo ezitzen ez bada nortasuna, berekoia biuritzen da, eta besteen eskubideari begirune eskasa agertzen daki. naita bestc ori ama izan.

Beste aldetik, nortasuna zapaltzen bada, seme-alabak eskeiñi leikezan aurerakuntzak eta obekuntzak gal-

tzen dira. Ez da ez erreza, bide erditik jotea eta zaarren eta gazteen eskubideak ondo orekatutea. Ez gara beti jokaera batekoak izaten: gazteak gareanean askatasun geurekoiaren alde jokatzeko prest gagoz une guztietan, baiña adin eldura gatozanean, geure agintaritzan ta seme-alaben menpekotasuna doguz begien aurrean, eta jokabidean.

ELEIZAMA ETA ONDORENGOAK

Gure Eleiza Katolikuan bere, antzeko zer-edo-zer jazo izan da bere kondairan zear azkenengo urteok arte.

"Eleizama" gure alkarteari deitzeaz, deitura orrek gainbegira geiegiren susmoa dakar. Bakoitza wne-egoerara mugatzen dauan amakeria. Aultasun orrek, zati baten beintzat, zergaitik irudi ori ez dala gaur egunean asko erabilten erakusten dausku; alan da guzti bere, ez dabe aurkitu jakitunak beste benetako deitura egokirik.

Orra ba, bere akatsak eta guzti, "Eleizama " deiturak oraindiño alako zirrara sortzen dau eleiztarren artean. Zergaitik? Naita sarritan ainak bere egin-bearretik kanpo jokatu, seme-alaben maitasunik ez dau galtzen.

Eleiza Kristok maite daben gorputza da. Kristok aren alde bere burua emon eban. Eta Kristoren jarraitzaileak euren buruak Eleizaren alde emoteko prest badagoz, Eleizak bizirik iraungo dau. Kristiñau erriak, eta kristiñauak ez diranak bere, instituziñoak ez dituelako maite, gitxitan emongo dabe euren burua insituziñoen alde; erriaren maitasuna lortzeko euren jokabidean erriaren alde ekin bear dabe leenago.

Eleizak aikarreganako ar-emonetan maitekiro jokatzen badaki, mendez mende eleiztarren esku-zabaltasuna bereganatu izan dau.

JAUSPIDEAK

Dirua ta agintza diranez balio nagusienak mundu onetan, inguruko erakundeakaz estu-estu lotuta egon diran eleiz-erakundeak, ez litzake arritzekoa izan bear balio orreik eureganatzeko zirrikaldian jaustea.

Eleiztar pekatarien jauspideak eleizaren bizi-izatea arriskuan jartzen dabe. Kredoaren atal batek diñoanez: "Siñisten dot eleiza santu ta katoliku•a". Erriak siñismena daben giñoan, eleizak iraungo dau, naita bere agintariak eragin-bakoak izan.

Baiña, eleizaren santutasun puztua makaltasun biur-tu leike, bere egiazko akatsak estaltzen badira.

Batzutan eleizaren pekatuak eta auleriak, agintarie-nak batez bere, ezagunak izango balitzaz eskandaloa sortuko litzakela-ta, kristiñau erriari ezkutatzera eragin dau.

Senarrak edo emazteak bere ezkon-lagunaren oke-rrak ez dauz mundu zabalera jaurtiko, maite badau beintzat. Sendiaren maitasunaz jazoten dan lez, Kristok maite dauan eleizea bere emaztea dalako, pekatuak-eta, onen irudia zikindu egiten dabe. Baiña pekatu orren az-pian sufritzen dagozan kristiñaueri, ixiltasunak kaltea luzatu egin leikie. Oraintsuarte eleizan, batez be erlijio-soen eta abadeen utsuneak, ixillean lagaten izan dira.

Orain, barriz, gure etxe-barruko arazoak-eta egune-roko orrialdietan aizatzen dira. Eta txarragoa dana, eleiz-arerioak aopeko naskagarrienak ezaguterazika dabizan unean, -egia esan, geiegikeriz beteak- katoliko askok ezin izan dabe iruntsi kanpotik datorkiguzan, eta oraindiño barrutik kritikatuak ikusi ez dabezan eleiz-gizonen diru-zalekeri, arrokeri eta beste olako peka-riak.

GURE ERANTZUNA

Eleizaren makaltasunak ez dira zoritxarrez gaurkoak ain zuzen bere. bere baitan olakoak asierako aroan ikusi ziran. Arriskuak: legeria, agintekeria eta kleri-kalkeria. Jesusen eta Espiritu Deunaren eragin barik, eleizako agintari barriak judeguen legelariak eta pari-saitarrak lez, galbidean aurkitu leikezan.

Alkarte organizatueta euren agintaritza gaiñez egi-tea daitekena da, baiña ez gero agintaritza berari uko egitea. Sarritan parkatzea auzian sartzen danean eleiza arduratsu da, nasai jokatuten dabillala salatua izan ez dadin.

Alan bere, eleiza parkatzen urria izan dalako bera laga daben kristiñauak asko ta asko izan badira, ez olan eleiza parkatzen errezegia dalako; berari agur egin dau-tsoenak gitxiagoak izan dira arrazoi orregaitik lagateko urratsa artu dabenak.

Pablo Deunak Titori esandakoa gu bere geure joka-bidetzat onartu bearrean gagoz, bai eleizbarruko ar-emonetan, bai gizarte zabalean:

"Gogoratu danei, buruzagien eta agintarien men-pean egon bear dabela eta euren esanak egin, egintza on guztirako prest egon daitezala. Ez dagiela iñorenga-tik gaizto esan, ez dagiezala liskartsu izan, maitaga-riak baiño, gazteentzat biotzberak agertuz " (Tit. 3,1).

ZUBIKARAI'TAR JOSEBA

BERTSOAK: (8-ko **andian**) Gaia: EUSKERIA

Gure arbasoek utzi euskuen
altxor bezala euskera,
arreta andiz eskatu euskuen
ez usteko bertan bera.
Erdera nagusitarren
beartuta ez gauz uster.
Gure izkuntza maite bear dogu
euskaldun onak bagera.

Egoera kaxkar baten dago
gaur egunez euskera,
kontutan artu bear dogu au
ez da batez uskeria.
Euskera Euskadin egin ezker
jasoko dogu saria.
Gure izkuntza maitatu bear da
bera bait dogu geuria.

Ene lagunok goratu daigun
orain gure izkuntza zaarra.
Denok baturik eukiko dogu
bera suspertzeko indarra.
Erderak eiten deutson kaltea
da berarentzako txarra.
Euskera nola dagon ikusiz
datorkit niri negarra.

ASIER LEGARRETA

